

Foto van de maand

Neen, dit is géén nieuwe "supergelede bus", maar wel een aantal uit de lange rij voertuigen die ingezet werden te Bierset op 23 en 24 mei!

Inhoud

- Pagina 2:**
- De zonnlijn: uitdagend en ambitieus
  - Werkongevallen: onvermijdelijk?
- Pagina 3:**
- Project ergobus: chauffeurs betrokken
  - West-Vlaanderen
  - Hoofdbestuur/Henegouwen
  - Henegouwen
  - Luik
  - Limburg
- Pagina 4:**
- Eerlijke daden
  - Noteer alvast
  - Zoekertjes
  - Personalía

BUURTSPORWEGEN PLUS

NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BUURTSPORWEGEN

Dank u, directeur-generaal C. Henrard!

Op 30 juni 1987 wordt - met een gepaste viering - hulde gebracht aan een afscheidnemend directeur-generaal, die vanaf zijn indiensttreding bij onze maatschappij in 1946 tot zijn laatste werkdag zijn zeer persoonlijke stempel zal hebben gedrukt op zijn «tram».

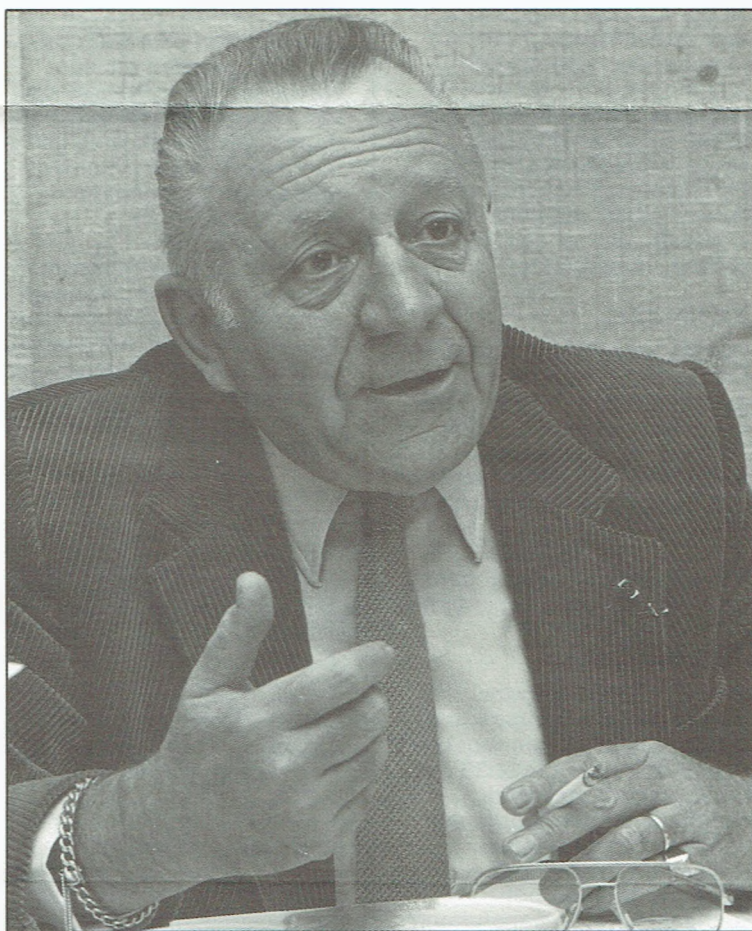
In zijn 41-jarige carrière klom hij op van ingenieur in de groep Luik tot het hoogste ambt bij de Nationale Buurtspoorwegen.

Hierbij liet hij zich opmerken door zijn vele technische talenten, zijn instinctief gevoel voor beginselvast management, zijn grote sociale menselijke bewogenheid en gevoel voor leiderschap, uitmondend in nationale en internationale verantwoordelijkheid bij de hoogste instanties voor gemeenschappelijk vervoer.

Zijn ingenieursroeping leidde hem naar de schepping van nieuwe machines - wie kent niet de bandenmachine en de wasinstallatie Henrard -; naar de organisatie en de modernisering van zoveel provinciale werkhuizen; naar de vernieuwing van het materieel tot de totstandkoming van een moderne reeks autobussen voor stads- en streekvervoer van de kleine buurtbus tot de prestigieuze gelede bus, van de in eigen werkhuizen gebouwde tram tot een hoogtechnologisch modern product met internationale uitstraling.

Op exploitatiegebied was hij het brein achter vele vernieuwingen en aanpassingen van stads- en streeknetten voor openbaar vervoer, meevoluerend met de noden van het ogenblik.

Zijn vele vaardigheden en de manier waarop hij zijn overtuiging en enthousiasme kon overbrengen op zijn medewerkers, leidden hem in 1977

Constant Henrard, een man van de dialoog.

tot het hoge ambt van directeur-generaal.

Hier kon hij zijn geestdrift en kennis overdragen op allen die het geluk hebben gekend met hem te mogen samenwerken.

Zijn dossierkennis, zijn analytische geest, zijn goed geheugen vermengd met een optimistische levensvisie hielpen hem het zware ambt met allure en gezag uit te oefenen.

Zij, die op hem beroep deden, vertrokken, gesterkt en met een oplossing, terug. Hij stond altijd open voor vernieuwing, initiatieven, ideeën.

Flexibiliteit is nodig in een periode waar alles voortdurend in vraag wordt gesteld; een doelbewuste toekomstvisie is onontbeerlijk.

Directeur-generaal Henrard was dan ook de eerste in openbaar vervoer kringen, die, lange tijd voor dit gemeengoed werd, reeds een belangrijke cel creëerde voor commercialisatie en marketing ter optimalisatie van lijnen en vervoernetten. Hierbij schiep hij vele kansen voor privé-initiatief en moderne bedrijfsvoering.

Hij vergat nooit dat hij de verantwoordelijkheid droeg voor het welzijn van meer

Het laatste loodje...

De meet is in zicht voor de redactie. Er wordt u enkel nog in de loop van de maand juli een dossier, volledig gewijd aan het jaarverslag van 1986 toegestuurd, en daarna: vakantie! Welverdiend, zo dachten wij. Doch wees gerust, begin september zijn wij er weer, in blakende vorm. Tot dan, en prettige vakantie!

Nieuwe bestuurders

Claude Durieux, gewezen lid van het Comité van Toezicht, werd benoemd tot bestuurder van onze maatschappij. Hij was reeds goed bekend bij de Buurtspoorwegen.

De 40-jarige verkeersdeskundige Roel de Jong (CVP) uit Sint-Niklaas volgt zijn uittredende partijgenoot Remi Timmerman op als bestuurder van de Buurtspoorwegen.

Roel de Jong, die zich bijna dagelijks met de oranje bus mobiel maakt, is de auteur van verscheidene studies over het openbaar vervoer.

In opdracht van senator Ferdinand De Bondt maakte hij samen met zijn broer Luk en verkeerseconoom Hans Verbruggen "Spoor 2000". Dit plan schetst een perspectief

Roel de Jong

op lange termijn voor de spoorwegen in België en geeft een alternatieve visie op de geplande aanleg van hogesnelheidslijnen in ons land.

dan 6000 gezinnen opgenomen in de grote Buurtspoorwegfamilie, met daarnaast de plicht miljoenen reizigers per jaar veilig ter bestemming te brengen. Dat dit diende te gebeuren met een minimum aan gemeenschapsgelden was voor hem een dwingende gedachte.

Zijn kordaat optreden, zijn grootse stijl vermengd met zijn diep menselijke, bedaarde, warme persoonlijkheid, brachten hem ook nationale en internationale erkenning.

Hij is gedurende de voorbije 6 jaar voorzitter geweest van de nationale unie voor stads-

en streekvervoer. Daarnaast was hij gedurende dezelfde periode ondervoorzitter van de internationale unie voor gemeenschappelijk vervoer - een wereldorganisatie!

Telkens kwam daarbij op de eerste plaats het welzijn van «zijn» maatschappij, de Buurtspoorwegen. Daar voltrok zich zijn leven - daarvoor leefde hij.

Moge onze directeur-generaal overtuigd zijn van onze grote dankbaarheid en onze warme genegenheid.

Wij wensen hem nog vele, goede jaren.

De zonnelij n : uitdagend en ambitieus

In ons vorig nummer berichtten we uitvoerig over het kusttramproject. Ondertussen zijn de vakantiemaanden aangebroken en kan ieder van ons ter plaatse gaan vaststellen hoe onze collega's van de kust de zonnelij n aan de man (en de vrouw) weten te brengen. Voorafgaandelijk waren het evenwel drukke en spannende voorbereidingsweken, maar de aanloop mag als geslaagd bestempeld worden.

Nationale reclamecampagne

Gedurende de maand juni werd de toekomstige vakantieganger voorbereid op het nakend gebeuren met de kusttram tijdens de zomermaanden juli en augustus. Door middel van een affichage-campagne werden over het ganse land 225 borden met afbeelding van het kustprojectemblem geplaatst.

Duizend bussen van onze maatschappij werden voorzien van grote stickers. Het BRT-programma «Boeketje Vlaanderen» besteedde op 13 juni aandacht aan de actie. Het Nieuwsblad, één van onze sponsors naast het Gemeentekrediet en het Ministerie van Nederlandse Cultuur («Vlaanderen leeft») stelt advertentieruimte ter beschikking.

Persconferentie

Op vrijdag 12 juni greep er in het Thermae Palace te Oostende een stijlvolle persconferentie plaats die op heel wat belangstelling mocht rekenen. Na het welkomstwoord van Paul Breyne, ondervoorzitter van de Raad van Bestuur van de N.M.V.B., situeerde onze directeur-generaal Constant Henrad

Deze foto werd genomen tijdens de persconferentie op 12 juni. We herkennen v.l.n.r.: Edmond Vervaet, Paul Breyne, Herman De Croo, Constant Henrad en Reginald Keynaert. (Foto: A. Nijs).

het kusttramproject in het algemeen commercieel beleid van de Buurtspoorwegen. Vervolgens lichtte gewestelijk directeur, Edmond Vervaet, het project toe in zijn concrete gedaante.

Tenslotte nam Herman De Croo, Minister van Verkeerswezen en van Buitenlandse Handel, het woord. Hij beklemtoonde zijn sympathie voor de ganse actie evenals zijn nieuwsgierigheid naar de resultaten ervan. Tenslotte maakte hij zijn toehoorders erop attent dat de Buurtspoorwegen zich aanmelden als promotors van het kusttoerisme.

De Kusttram

De kusttram heeft een belangrijk seizoensgebonden karakter. Nagenoeg 45% van de totale jaarlijkse vervoersontvangsten worden in de periode juli en augustus geboekt. Dit is 60 miljoen BF op een totale ontvangst van 135 miljoen BF.

In deze zelfde periode worden 1,5 miljoen reizigers vervoerd, wat een gemiddelde van ongeveer 25000 reizigers per dag voorstelt. Tijdens de topdagen (zondagen, 21 juli,...) kan dit tot 30000 reizigers per dag oplopen. Een vijftigtal rijtuigen worden tijdens de zomermaanden ingeschakeld om de 68 km kust te bedienen en er functioneren 32 tramhuisjes.

Informatie ter plaatse

De tramhuisjes worden, zoals in ons vorig nummer uitgelegd, de draaischijf waar iedereen terecht kan voor alle toeristische informatie. Deze tramhuisjes steken in een bijzonder actie-kleedje.

Een programmablad, een evenementenkalender en een wekelijkse «INFO-KUST» folder worden ter beschikking gesteld van de geïnteresseerden. Daarenboven betekent het dienstbetoon van ons personeel een onontbeerlijke troef.

De concrete acties

Wat gebeurt er nu eigenlijk allemaal met onze tram deze zomer?

Specifieke trams

Dit zijn trams, voorzien van een naambord, die op een welbepaald, aangekondigd uur rijden. De deelnemers worden op de tram onthaald door hostessen en naar specifieke activiteiten geleid waar ze van bepaalde voordelen genieten. Deze trams

zijn voorzien in de gewone uurregeling. In principe worden tijdens de ganse actie geen speciale trams ingelegd, met uitzondering van de toeristische tram. Voor de uurregeling van deze specifieke trams verwijzen we u graag naar onze tramhuisjes. Het zou ons te ver leiden ze in dit kader allemaal op te nemen.

Casinotram

Deze tram rijdt elke dag tijdens de maanden juli en augustus. Op de «Casinotram» worden de reizigers op vaste tijdstippen onder begeleiding van een hostess naar de casino's van Oostende,

Middelkerke of Blankenberge gebracht. In Middelkerke en Blankenberge worden zij bij aankomst vergast op een glas schuimwijn en kunnen zij, na een rondleiding in het casino, kennis maken met de speelzaal. Zij krijgen 2 jetons (waarde: 100F) ter beschikking. In de Oostendse casino's genieten de tramreizigers van een prijsvermindering van 100 F bij de avondvoorstellingen in de concertzaal.

Discotram

De «Discotram» loopt elke dag in de namiddag en 's avonds over het ganse kusttraject. Op deze tram is er muziek evenals informatie over het kusttramproject.

Joggerstram

Elke donderdagochtend om 10 uur rijdt de «Joggerstram» met verschillende prominente naar een uitgetekend joggingcircuit in één van de volgende plaatsen: Nieuwpoort, St.-Idesbald, Oostende, Middelkerke, Bredene, De Haan en Blankenberge. Op het einde van het circuit wordt de reiziger een geschenk aangeboden.

Vismijntram

Ook de «Vismijntram» is een ochtendtram waarbij de reizigers vroeg naar de vismijnen van Nieuwpoort, Oostende en Zeebrugge worden gebracht. Zij worden door een deskundige gids ingewijd in de werking van de vismijn en de zeevisserij. Zij kunnen er tegen verminderde prijs vispakketten aankopen.

Zeehaventram

Ook de «Zeehaventram» brengt de tramreizigers naar Zeebrugge. Een salonboot wacht hen daar om 8h30 op. Op dat schip maken zij tegen verminderde prijs een rondvaart in de nieuwe haven van Zeebrugge. Dezelfde trip kan ook gemaakt worden aansluitend op de Vismijntram naar Zeebrugge. Er is gelegenheid tot ontbijt aan boord.

Zwintram

Met de «Zwintram» kunnen de reizigers onder begeleiding van een professionele gids en tegen verminderde prijs dagelijks het Zwin bezoeken. Aan de tramterminus te Knokke worden zij onthaald door hostessen en aansluitend met een lijnbus naar het natuurgebied gebracht.

Toeristische Tram

De «Toeristische Tram» doet dienst als rijdend informatiecentrum binnen de normale exploitatie. Op deze tram kunnen de reizigers kennis

maken met alle projecten van de kustactie. Driemaal in de week (op dinsdag, donderdag en zaterdag) rijdt deze retro-tram als «Vlaanderen leeft»-tram, waarbij uitgebreide toeristische informatie wordt verspreid. Er is eveneens animatie voorzien en op gepaste tijden worden de reizigers verrast op een drankje.

Niet-specifieke trams

Alle trams binnen de gewone uurregeling behoren tot deze categorie. Zij brengen de reizigers zonder specifieke begeleiding naar activiteiten die deel uitmaken van de kustactie maar die niet aan specifieke momenten zijn gebonden. Ook hier kunnen zij dankzij de tram van allerhande voordelen genieten.

Avondmarkttram

Gespreid over de kust worden tijdens de maanden juli en augustus 29 avondmarkten georganiseerd. Daar kunnen de tramreizigers deelnemen aan een loterij die over twee maanden loopt. Tevens is er een afzonderlijke trekking op het einde van elke avondmarkt. Op alle avondmarkten zal de N.M.V.B.-infobus aanwezig zijn.

Melitram

Alle trams van de kustlijn brengen de reizigers de ganse dag door naar de Meli. Daar kunnen zij dankzij de N.M.V.B.-deelnemerskaart van een vermindering genieten op de toegangsprijs. Daarenboven wordt hen een Meli-product gegeven.

Museumtram

Ook hier kan elke tram beschouwd worden als een «Museumtram». Op vertoef van de deelnemerskaart kan de reiziger een gezamenlijke inkomkaart kopen voor 5 musea die langs het kusttraject gelegen zijn. Deze musea zijn: het Paul Delvaux-museum, het Museum voor Vogels en Schaaldieren, het Nationaal Visserij Museum, het Provinciaal Museum voor Moderne Kunst, Het James Ensorhuis en het Cultureel Centrum Scharpoort.

Zwemtram

De zwembaden van Oostende en Blankenberge bieden de tramgebruikers een gezinsvriendelijke reductie aan voor hun volledig zwemcomplex (ook fitnesscentrum, sauna, enz.). Zij krijgen er 20% korting en de toegang is gratis vanaf het derde kind.

Kwisstram

Dit is een speciale «Kusttram-rally» die loopt over de maanden juli en augustus via alle trams. Bij deelname aan de kwis wordt de klant een kwisformulier overhandigd. Per deelnemer dient een dagkaart aangekocht. Het kwisformulier bevat een serie vragen van historische, culturele en sociale aard. Telkens worden de vragen gespreid over twee rally-trajecten, met name de Westkust en de Oostkust. Per traject worden, zowel in juli als augustus, twee series vragen gesteld.

Tarificatie

Een gezinsvriendelijke en eenvoudige formule werd uitgewerkt. De dagkaart wordt aantrekkelijker. We onderscheiden 4 soorten.

1. De individuele dagkaart: 260 F.
2. De dagkaart voor het gezin: 600 F.
3. De individuele vakantiekaart: 750 F. Met deze kaart kan men vijf dagen reizen, gespreid over een periode van veertien dagen.
4. De vakantiekaart voor het gezin: 1800 F.

Bij de aankoop van een vervoersbewijs krijgt men een deelnemerskaart voor de activiteit. De personeelsleden of andere bezitters van een vrijkaart kunnen gratis deelnemen aan de Discotram, de Melitram, de Museumtram, de Toeristische Tram, de Zwintram en de Zwembadtram.

Tenslotte rest er ons enkel nog te duimen voor het welslagen van de ganse actie. Het belangt ons allen aan. Een succes van dit gebeuren opent voor allen die begaan zijn met het welzijn van onze maatschappij nieuwe perspectieven.

Werkongevallen: onvermijdelijk?

Een ongeval gebeurt nooit zomaar "per toeval". Het is het resultaat van een opeenvolging van gebeurtenissen waarbij één of meerdere personen betrokken zijn. Ter illustratie volgt hieronder, onder de vorm van een dialoog tussen een arbeider die een werkongeval overkwam en een collega, een voorval dat zich afspeelde in één van onze onderhoudscentra.

Collega: "Ik hoorde zopas dat je je kwetste aan de arm. Hoe kwam dat?"

Arbeider: "Het gebeurde tijdens mijn nachtdienst. Ik had net de autobus volgetankt en diende nog het water-, alcohol- en oliepeil na te kijken. Zoals je wel weet worden de vaten op een kar geladen die dan van de werkplaats naar de parking gereden wordt."

Collega: "Dat verklaart nog steeds niet hoe je je arm bezeerde..."

Arbeider: "Wacht, het verhaal is nog niet afgelopen. Ik wilde dus die wagen

voortrekken, maar zag mijn doorgang versperd door twee achterbanken van een bus. Ik kwetste mij bij het verplaatsen daarvan."

Collega: "Wat deden die banken daar in godsnaam?"

Arbeider: "Vandalisme, weet je wel. De werkmakers hebben er hun handen vol mee. Zonder twijfel hadden ze de tijd niet meer die banken terug te monteren en zijn ze vergeten ze uit de weg te zetten..."

Een onwaarschijnlijk voorval? Dat dacht u maar! De gekwetste arbeider was 64 dagen werkonbekwaam... Luister dus naar onze goede raad: waak erover dat de doorgang in de gangen steeds vrij gemaakt wordt. Zo voorkomt u dat één van uw collega's misschien ook het slachtoffer wordt van een dergelijk ongelukkig voorval.

Want weet dat veiligheid op het werk een zaak is die ons allen aanbelangt.

West-Vlaanderen Op stap met de wandelbus

Ter gelegenheid van de «9e Interprovinciale Vrije Scholen Wandeltocht» te Brugge op woensdag 20 mei 1987 werden door de N.M.V.B. West-Vlaanderen met een 48-tal bussen meer dan 5.000 deelnemers vervoerd tussen de diverse

scholen van de provincie en het Olympiastadion te Brugge.

Deze manifestatie die ieder jaar doorgaat met medewerking van de Buurtspoorwegen kende dit jaar opnieuw een reuze succes met meer dan 9.000 deelnemers.

Hoofdbestuur / Henegouwen Georges Pourveur op rust.

Georges Pourveur, directeur van de dienst materieel, ging onlangs met pensioen. Voortaan zal zijn functie bij het hoofdbestuur overgenomen worden door Hugo Van Wesemael, reeds directeur van de dienst gebouwen en bevoorrading. Hugo Van Wesemael werd nu benoemd

tot directeur van de technische diensten.

In Henegouwen werden de bevoegdheden van Georges Pourveur - die daar al sinds 1975 directeur was - overgenomen door Marc Masy te Charleroi en Pierre Nihant te Bergen.

Henegouwen Nieuw: de marktbus te Peruwelz

Spijts het slechte weer kende dit initiatief, dat op 5 juni van start ging, een onbetwistbaar succes. Dankzij de Buurtspoorwegen konden heel wat mensen een oude traditie in eer herstellen: naar de wekelijkse markt gaan. Want het grootste deel van onze reizigers verklaarde immers vroeger over geen transportmiddel te beschikken. Voortaan kunnen ze dus van dit buiten-

kansje gebruik maken. De marktbus zal, tot begin september, elke vrijdag van Blaton naar Peruwelz rijden. En indien het experiment succesvol blijkt... (het bekende liedje). Een aantal reizigers stelde ons zelfs voor om bij dit initiatief ook andere markten uit de streek te betrekken, zoals bv. Leuze. We houden u daarvan zeker op de hoogte!

Luik - Bierset: de meeting in vogelvlucht

Het succes dat de grote luchtvaartshow op 23 en 24 mei kende is voor een goed deel het werk van de Buurtspoorwegen.

Een 20 bussen sterke vloot werd toen ingezet om een permanente pendeldienst tussen de speciale parkings en het actieveld te verzorgen. Tijdens het gehele weekend, met miezerig weer op zaterdag (met 3000 vervoerde bezoekers) en stralende zonneschijn op zondag (13000 vervoerde bezoekers), zorgden tientallen personeelsleden - bestuur-

ders en controleurs - voor een uitstekende sfeer en een feilloos verloop.

Hartelijk dank aan allen die nauwelijks konden meegenieten van de autoraces uit de groep N en van het luchtvaartspektakel, dat op zondag besloten werd met een demonstratie van de beroemde «patrouille de France» in hun Alpha Jets.

B-Plus heeft voor die personeelsleden trouwens nog een verrassing in petto: op 23 juli zullen ze iets aange-naams meemaken. Wat? Afwachten maar...

Nostalgisch rendez-vous.

Enkele dagen vóór de meeting werd op de legerbasis een persconferentie gehouden naar aanleiding van de wereldreis per Lockheed die vier gereputeerde piloten, nl. Hubert Auriol, Patrick Furticq, Henri Pescarolo en Arthur Powell, vanaf 18 juni trachtten te maken.

Waarschijnlijk heeft u daarvan trouwens wel iets gehoord of gelezen. Op de dag van de persconferentie haalden de Buurtspoorwegen een oude bus uit 1953 van stal, de AMN 995, met inschrijvingsnummer 0551.P, die zijn dagen doorgaans vreedzaam slijt in het Natalis-museum te Luik. De bus, die gehuurd was door de organisatoren, vervoerde de Belgische en buitenlandse journalisten, evenals de aanwezige notabelen, die per Boeing 737 (wel enkele

jaartjes jonger, die) uit Brussel overgevlogen waren.

Ons «oudje» werd dus voorgesteld aan een andere ouderling, de «Spirit of J&B», waarmee de vier piloten hun reis ondernamen.

U weet ongetwijfeld al of de avonturiers erin geslaagd zijn om met dit vliegtuig het

De AMN 995 en de «Spirit of J&B», twee kranige oudjes verenigd.

Projekt ergobus: chauffeurs betrokken

Op het einde van vorig jaar werd gestart met een studie, die tot doel had de werkomstandigheden bij het autobusbesturen te verbeteren.

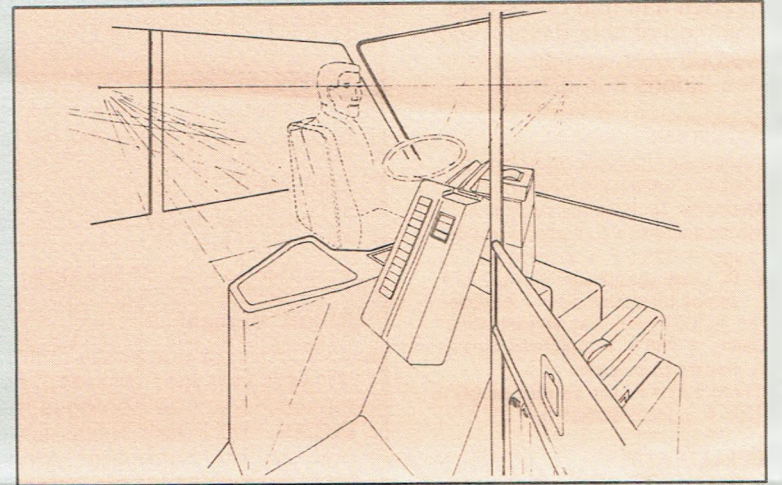
Het gaat dus om de ergonomische ontleding van de autobus; in eerste instantie de bestuurderspost en later wellicht ook de autobus als onderhoudsobject in zijn geheel.

Voor deze studie, die in samenwerking gebeurt met het C.B.M.T., werd een beroep gedaan op Dr. K. Van Wouterghem, voorzitter van de ergonomiestudiegroep CERGO (Brussel) en diensthoofd van het I.R.E.A. te Hasselt. Tevens werd een psychologe ingeschakeld.

De gegevensverzameling opgebouwd uit historische feiten bij de N.M.V.B., zoals het klachtenpatroon in de veiligheidsvergaderingen, de ongevallen, enz... volstonden niet om duidelijke tekortkomingen in de structuren aan te wijzen.

De werkgroep, waarvan vertegenwoordigers van het personeel C.B.M.T. en de veiligheid deel uitmaken onder voorzitterschap van directeur Hugo Van Wesemael, wenste immers de systeemtheoretische methode toe te passen. Deze methode bestaat erin om de werkpost als een Mens-Machine-Systeem te omschrijven. Dit systeem, en vooral de mens-bedienaar, is onderhevig aan bepaalde fysische en psychologische invloeden die omschreven werden als uitwendige en inwendige belastingen. Het I.R.E.A. heeft nu een wiskundige methode ontwikkeld om via de door de bedienaar beschreven beleefde situatie, deze belastingen, verbonden aan het systeem, te evalueren en er de gevolgtrekkingen uit te bepalen.

Enkelen onder U zullen reeds kennis gemaakt hebben met de piloot-enquêtes in de loop van de maanden februari tot mei. Via een waardeschaal in verband met de ondervonden hinder als vermoeidheidsverschijnsel, risico, concentratie-eis, arbeidsritme en verantwoordelijkheidszin en in verband met de interesse als ervaring en zelfstandige handeling, kon

Ontwerp van een ergonomische stuurpost.

de chauffeur zijn persoonlijke appreciatie uitdrukken, en dit voor alle belangrijke acties die hij uitvoert. Hij kon bovendien ook zijn technische bekommelingen in cijfers en woorden uitdrukken. Deze vragenlijsten waren persoonlijk omdat niet elke chauffeur dezelfde fysische toestand heeft, noch in dezelfde fysische omstandigheden werd ondervraagd.

De eerste resultaten worden deze maand in de werkgroep besproken. Nu reeds kan vooropgesteld worden dat zij zeer relevant zijn: de enquête hield immers een openhartige houding vanwege de chauffeurs voor. Hier en daar werden wel contradicties vastgesteld die verder onderzoek eisen. Dit verder onderzoek is trouwens toch noodzakelijk om de negatieve belasting verder te kunnen ontleden. Praktische meetproeven en verbeterde opstellingen dienen immers te leiden tot het vernieuwd concept.

Een stelregel in de ergonomie is wel dat men een vernieuwd concept slechts kan verwezenlijken door het oude te laten evolueren. Dergelijke praktische ergonomische ingrepen worden nu reeds uitvoeriger bestudeerd met betrekking tot de geleiderspost in de bussen waarvoor de aankoop door de heer Minister werd beslist. Meer bepaald wordt een betere opstelling en een verbeterde lay-out van het magnetisch ontwaardingsapparaat vooropgesteld.

Betreffende de medewerking van de personeelsleden kunnen wij nu alvast reeds hun enthousiaste houding noteren. Uit de eerste resultaten blijkt immers dat interesse, zelfstandigheid en tevredenheid enorm hoog scoren. Onze chauffeurs duiden het bewustzijn van hun risicohoudende opdracht onduidelijk aan.

Het sociale kenmerk van het regionaal vervoer, namelijk het contact met de reizigers, wordt door de chauffeur zelf ten zeerste gewaardeerd.

Natuurlijk liggen wel enkele technische vaststellingen voornamelijk op het hart: nog meer aandacht wordt gevraagd voor de klassieke verwarmings- en verluchtingsproblemen, de uitwijkstroken, en de weinig propere toestand van de autobussen.

De diensten die deze problemen met het huidige materieel dienen te overwinnen wordt gevraagd nog meer aandacht hieraan te besteden. De campagne voor de uitrusting van de stelplaat- en wasmachines gaat nog steeds verder. Toch dienen wij eerst te bedenken dat vooral wijzelf de nodige inspanningen dienen te leveren om onze eigen werkpost proper te houden, en zelf de nodige motivatie opbrengen om zondag dagelijks door de wasmachine te rijden. Terecht verklaarde een geleider tijdens de enquête dat «een propere bus het opgepoetste blazoens is van de buurtspoorwegen, en onze eerste reclame».

Limburg Internationale belangstelling voor de magnetische Z-kaart

Sedert het lanceren van de magnetische Z-kaart in Limburg op 10 februari 1986, hebben wij verschillende bezoekers gekregen. Mensen uit Australië, Amerika, Singapore, Frankrijk, Noorwegen, Zweden, Denemarken, Taiwan, Thailand... hebben met het Prodata-systeem kennis gemaakt.

Van dit systeem zijn er maar een paar constructeurs over de hele wereld. Het systeem van de magnetische Z-kaart vormt hierin een unicum: het is een betaalmiddel dat een betaalkaart met een ticket combineert.

Naast de werking en de technische uitleg hebben de

internationale gasten ook ruime belangstelling voor de lesbussen, de lesdocumentatie en de informatie naar de reizigers toe.

Na de uitleg stappen we met onze bezoekers op een bus, zodat de werking ook in praktijk gezien wordt. Hierbij komen we tot de vaststelling dat zowel de handelingen van de chauffeur, als deze van de reiziger vlot en goed verlopen.

Al deze belangstelling getuigt van de degelijkheid van dit systeem. Een systeem dat zijn carrière bij N.M.V.B.-Limburg begon.

Eerlijke daden

De hieronder per stelpaats vermelde personeelsleden hebben aan hun chefs geldsommen of waardevolle voorwerpen overhandigd, gevonden tijdens hun dienst.

Antwerpen

Tsjalkstraat: Claessen (damestas + 1239 F + identiteitspapieren)
Mechelen: M. Rens (geldbeugel + identiteitskaart) • F. Verbeek (geldbeugel + 325,5 F + Z-kaart) • E. De Loose (geldbeugel + 4400 F) • L. Jacobs (dameshandtas + geldbeugel + 105 F) • E. Van Woensel (brievetas + 200 F + identiteitskaart) • G. Peeters (dameshandtas + 11740,5 F) • R. Van Es (geldbeugel + 4900 F + identiteitskaart)

Henegouwen

Bergen: Dominique Houdez (handtas + 1600 F + chequeboekje + identiteitskaart + dokument)

Luik

Warzée: A. Limet (fototoestel t.w.v. ± 25000 F)
St.-Gilles: Rudy Marique (damestas + 2200 F) • M. Tosi (damestas + 800 F) • R. Popowski (brievetas + 1300 F)

Brabant

Dilbeek: L. Getteman (brievetas + 1850 F + bankkaart + identiteitskaart)
Anderlecht: R. Martens (lederen tas + identiteitskaart + bankkaart + cheque + 4893 F + documenten) • F. Van Henden (brievetas + 725 F + papieren)

Limburg

Bree: Eddy Langens (brievetas + 2000 F + rijbewijs + paspoort)
Genk: J. Neys (handtas + 2360 F + 23,5 gulden + hoorapparaat)
Bilzen: J. Hasevoets (geldbeugel + 1053 F)

Noteer alvast

28 juni: Rijmenam.

Tentoonstelling «De tram te Rijmenam», in het museum 't Smiske, Hoogstraat 42 te 2830 Rijmenam. Geopend: de laatste zondag van juni en alle zondagen van juli/augustus, vanaf 14 uur.

28 juni: Melle

Bloemenbus ter gelegenheid van de opendeur dag in de tuinbouwschool te Melle (bij Gent).

4 juli: Mol

Rechtstreekse opname van «Boeketje Vlaanderen» (BRT-televisie) vanuit het recreatiedomein Zilvermeer te Mol, met aanwezigheid van onze infobus.

21 juli: Brussel

Van 17 tot 21 uur zullen historische Brusselse voertuigen (7 trams van vóór 1914 en 2 bussen uit de jaren '40 en '50) ritten maken tussen de Koningsstraat en de Louizalaan. Prijzen: 100 F voor volwassenen, 50 F voor kinderen van 6 tot 12 jaar, vergezeld van hun ouders, gratis voor jongere kinderen. Inlichtingen: schriftelijk bij Marc Grieten (MSVB), Molenaarslaan 64 B, te 1160 Brussel; telefonisch bij Michel Leprince 02/731 34 23 na 20 uur.

15 augustus: 100 jaar Buurtspoorwegen te Charleroi

Ritten met een stoomlocomotief tussen Lobbes en Thuin (zie ook B-Plus nr 5). Inlichtingen: ASVi, Belliardstraat 187, 1040 Brussel.

15 augustus: Leuven

Televisie-uitzending «Boeketje Vlaanderen», met aanwezigheid van onze infobus, op de Grote Markt.

29 augustus: Hoge Venen.

Geheel nieuwe daguitstap per speciale trein doorheen het natuurgebied van de Hoge Venen en terugkeer via de valleien van Ourthe en Amblève. Volwassenen: 550 F, kinderen: 395 F. Inlichtingen: vzw G.T.F., postbus 191 te 4000 Luik 1, in de belangrijkste stations van het land of bij de toerismebureaus van de NMBS te Gent en Brugge.

30 augustus: Diepenbeek

Wielervedstrijd, georganiseerd door de vriendenkring "De Bus-trappers". Inlichtingen: Hugo Creemers, Schuttersstraat 2 te 3610 Diepenbeek (011/32.28.77) en Theo Steegmans, Keizersstraat 54 te 3610 Diepenbeek (011/32.26.19).

Personalia

GEBORTEN

Hoofdbestuur: Kenny bij Edouard Danckers (Betwiste Zaken)
Antwerpen: Sandra bij Roger Schoeter (Mechelen) Lore bij Alfons Beyens (Mechelen) Nele bij Eddy Ossenblok (Merksem OC)
Oost-Vlaanderen: Nikolas bij Luc Rogiers (Sint-Niklaas)
Henegouwen: Adrien bij Roland Mairesse (Bew. Anderlues) Angélique bij Bernard Allard (Werkh. Doornik) Yoann bij Yves Tournay (Bew. Jumet)
Namen-Luxemburg: Michel bij Michel Jean (Namen)
Luik: Caroline bij Jacques Godfrind (Werkh. Luik St.-Gilles)
Brabant: Marie bij Philippe Johnen (Nijvel) Jan bij Luc Rakussek (Leerbeek)
Limburg: Pieter Jan bij Henri Deroye (Werkhuis Hasselt)
West-Vlaanderen: Marieke bij Jean-Pierre Dewulf (Ieper)

HUWELIJKEN

Henegouwen: José Roulet (Bew. Charleroi) en Elif Mese Michel Fohal (administratieve dienst Bergen) en Catherine Dubois
Brabant: Etienne Cools (Evere) en Chantal Desimpel
West-Vlaanderen: Eric Vergaerde (W en W Oostende) en Karin Desmyter

MET PENSIOEN

* = dienstjaren
Hoofdbestuur: Jean Blanquet, hoofdingenieur (dienst MA), 35*
Oost-Vlaanderen: René Watthe, AB bestuurder-ontvanger (Destelbergen), 41*
Henegouwen: Victor Walrave, AB-bestuurder (La Louvière), 26* Franz Verbelen, lokethouder (Charleroi), 35* Florent Gobert, 1ste geschoold werkmán (Eugies), 31* Benjamin Meurisse, brigadier (Jumet), 36*
Namen-Luxemburg: Lucas Bertrem, AB bestuurder-ontvanger (Ermelton), 20*
Luik: Louis Dehossay, AB bestuurder-ontvanger (Luik), 44*
Brabant: Gustaaf De Muylder, AB bestuurder-ontvanger (Anderlecht), 37* Joannes Segers, geschoold werkmán (Anderlecht), 38*
Limburg: Stephaan Feytons, ontvanger (Hasselt), 25*
West-Vlaanderen: Achiel Rooms, AB bestuurder-ontvanger (Oostende), 35* Remi Carlier, AB bestuurder-ontvanger (Ieper), 35*

OVERLEDEN

* = leeftijd
Antwerpen: Joseph Geerts, AB bestuurder (Antwerpen), 70* Leopold Van Hove, ontvanger (Turnhout), 84* Frans Marissen, ontvanger (Antwerpen), 75* Henri Van Gils, ontvanger (Merksem), 84*
Henegouwen: Emile Beugnies, 1ste controleur (Eugies), 75* Lucien Courtoy, ontvanger (Charleroi), 88* Georges De Geest, El-bestuurder (Charleroi), 71* Joseph Vandoorne, 1ste geschoold werkmán (Charleroi), 77* René Lavenne, geschoold werkmán (Eugies), 75*
Namen-Luxemburg: Albert Depas, 1ste geschoold werkmán (Andenne), 78* Achille Magain, AB bestuurder-ontvanger (Mariembourg), 55*
West-Vlaanderen: Emiel Vereecke, AB bestuurder-ontvanger (Moeskroen), 79*
IN DIENST:
Henegouwen: Michel Langelez, AB bestuurder-ontvanger (Charleroi), 45*

Redactie: Wetenschapsstraat 14 1040 Brussel
 Tel.: 02/230.03.30 - toestel 335
 PCR: 000-0003227-26

Redactiecomité: Hugo Van Wesemael, voorzitter; Lambert Botton, Jan Brackeva, Freddy Van De Weghe, Anne-Marie Van Lierde, Joseph Delaby, Georges Lefevre, Herman Welter, Gilbert Perrin, Jean-Claude Jouret en Jean-Claude Trée.

Hoofredacteur: Jean-Claude Trée.

Redacteur: Jean-Claude Jouret.

Gewestelijke correspondenten: JP Vaneygen (Antwerpen), Dirk De Smet (Oost-Vlaanderen), Michel Fohal (Henegouwen), Dominique Jacques (Namen-Luxemburg), Jean-Noël Gaspard (Luik), Jan Raveyts (Brabant), Steven Lemmens (Limburg), Erik Debusschere (West-Vlaanderen).

Met de medewerking van: Chris Laisnez & Partners Communication N.V.

Pierre Vanhove, Jos Messiaen en Robert Dubois (Hoofdbestuur), Luc Lochtman (Luik), Noël Seys (West-Vlaanderen)

Verantw. uitgever: Reginald Keygnaert Wetenschapsstraat 14 1040 Brussel

Drukkerij: Grafisch Bedrijf Schoonbaert Brugge 2 Lid van de FEIEA, Federation of European Industrial Editors Associations

Zoekertjes

Te koop

- Moto Yamaha XJ750, 4 cyl., als nieuw. Tel: 067/21.05.55 tussen 7 en 9u en tussen 12 en 13u.
- Boot met buitenboordmotor 50 Pk Johnson, PIRANHA polyester, 4m, bouwjaar 84, + waterski-uitrusting + zeil + aangepaste aanhangwagen, prijs ± 165.000 F. Tel: 071/52.88.01
- Hampshire ram «antenais» (10 à 18 maanden oud), uitstekend ras, prijs: 12.000 F. Tel: 085/23.41.38
- Ateliernaaimachine ELITE, in zeer goede staat, 220 of 380 V, vraagprijs: 15.000 F. Tel: 055/31.05.29
- Mini 1000, bouwj. '80, zeer goede staat, ± 52.000 km, nieuwe accu, uitlaat, waterpomp, ingeb. cassettespeler, prijs (gekeurd en BTW inbegr.): 50.000 F. Tel: 091/82.36.34
- Gouden zakhorloge, Ø6 cm, met kwart- en uurslag, uniek voor verzamelaars of als belegging. Tel: 02/230.03.30 - toestel 335 (bureel blad)
- Allerhande onderdelen Citroën DS. Tel: 02/230.03.30 (redactie)
- Aanhangwagen gem. v. R4, compleet, sleutel op deur, prijs: 12.000 F. Tel: 058/51.33.84

- Mast 20 m + antenne voor radio-amateur + motor, prijs: 12.000 F. Tel: 081/73.68.70
- Windsurfplank + toebehoren, prijs te bespreken. Tel: 058/51.67.03

- Kwaliteit meisjeskledij (zomer), 10-11 jaar: anorak, kledje, cardigan, training, blazer. Prijs overeen te komen. Tel: 02/378.10.15 (kantooruren)

- Dwarsfluit Hernal. Nieuw: 21.000 F, vraagprijs 15.000 F. Tel: 02/378.10.15 (kantooruren).

Ik zoek

- Gepensioneerde N.M.V.B. verzamelt vervallen bankbriefjes. Tel: 085/84.33.95

Te huur

- Torremolinos (Costa del Sol): nieuwe studio, 4 pers., zicht op zee en bergen, vrij in september (5.000 F/week) en oktober (4.000 F/week). Tel: 02/569 33 87 tussen 10 en 21u.
- Wenduine, Langestraat 25: kamers + ontbijt. Tel: 052/35.91.55

Wij bieden u de mogelijkheid om kleine advertenties te plaatsen in «Buurtspoorwegen Plus». Profiteer van de grote oplage van uw personeelsblad (ruim

13.500 verspreide exemplaren!) en maak het bekend!

Het volstaat aan de onderstaande voorwaarden te voldoen en de bescheiden som van 50,- F, B.T.W. inbegrepen, te storten op PCR 000-0003227-26 van de N.M.V.B. te Brussel met vermelding «Advertentie in Buurtspoorwegen Plus».

De opbrengsten zullen gebruikt worden voor sociale doeleinden bij de maatschappij.

Voorwaarden

- Om een zoekertje in «Buurtspoorwegen Plus» te plaatsen moet men **actief** in dienst of gepensionerd zijn;
- de advertenties zo kort mogelijk houden;
- ze richten aan: N.M.V.B., P/Blad, Wetenschapsstraat 14 te 1040 Brussel, met vermelding van de volgende gegevens:

HOOFDLETTERS AUB

Naam .....
 Voornaam .....
 Identificatienr. ....
 Straat ..... Nr. ....
 Postcode ..... Plaats .....
 Telefoon (privé) .....
 Bereikbaar tussen ..... u en ..... u.
 Tekst van de advertentie (maximum 3 regels):

